

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการจัดการนิตเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การสำรวจสภาพการจัดการนิตเทศการศึกษาภายในโรงเรียน โดยส่วนรวมทั้งจังหวัด

การดำเนินการวิจัยในตอนนี้เป็นการสอบถามผู้บริหารโรงเรียนที่เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

- ก. สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ข. งานนิตเทศการศึกษาที่จัดขึ้นภายในโรงเรียน
- ค. ความต้องการของโรงเรียนเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมาช่วยสนับสนุน

ในการจัดการนิตเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

ง. ปัญหาอุปสรรคในการจัดการนิตเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

1. ประชากร ศึกษาจากประชากรทั้งหมดซึ่งได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม จำนวน 147 คน

2. เครื่องมือ เป็นเครื่องมือประเภทแบบสอบถามที่ถามผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มี 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check list) และแบบเติมคำหรือความในช่องว่าง (Fill in the blank) จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับงานการนิเทศการศึกษาที่ไ้จัดขึ้นภายในโรงเรียนมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check list) ชนิด 2 ตัวเลือก คือ "มีหรือปฏิบัติ" และ "ไม่มีหรือไม่ปฏิบัติ" จำนวน 21 ข้อ

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความต้องการของโรงเรียนในเรื่องปัจจัยที่จะช่วยสนับสนุนในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน มี 2 ลักษณะคือ เป็นแบบตรวจสอบ (Check list) ชนิด 2 ตัวเลือก คือ "ต้องการ" และ "ไม่ต้องการ" จำนวน 7 ข้อ และเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open - ended) เพื่อให้ผู้ตอบระบุปัจจัยที่ต้องการนอกเหนือจากแบบตรวจสอบ

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน มี 2 ลักษณะคือ เป็นแบบตรวจสอบ (Check list) ชนิด 2 ตัวเลือก คือ "ใช่" และ "ไม่ใช่" จำนวน 13 ข้อ และเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended) เพื่อให้ผู้ตอบระบุปัญหาที่พบนอกเหนือจากแบบตรวจสอบ

3. การจึคค่าเนนการถึบข้อมูล นำข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนนี้เป็นการตรวจสอบรายการ (Check list) ทั้ง 4 ส่วน มาทำการวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ ซึ่งดำเนินการโดยใช้โปรแกรม SPSS (Statiscal Package for the Social Sciences) และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง สูตรการหาการร้อยละคือ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม} \times 100}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

สำหรับข้อมูลในส่วนที่เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open - ended) นำมาวิเคราะห์ โดยการเรียงลำดับความถี่ แล้วนำเสนอในรูปของความเรียง

การจัดกระทำกับข้อมูลส่วนนี้ เพื่อให้ทราบถึง งานนิเทศการศึกษาที่ได้จัดขึ้นในโรงเรียน ปัจจัยที่ต่อการได้รับการสนับสนุน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี อันเป็นส่วนหนึ่งของผลการวิจัย

ตอนที่ 2 การศึกษาสภาพการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนในเชิงคุณภาพจากกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการวิจัยในตอนนี้ เป็นการศึกษาในรายละเอียดในเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

- ก. กระบวนการจัดทำแผนงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน
- ข. รายละเอียดของปัจจัยที่โรงเรียนต้องการ
- ค. สภาพปัญหาอุปสรรคในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในตอนนี้ คือผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี และเนื่องจากจุดประสงค์ของการวิจัยตอนนี้เป็นการศึกษาในรายละเอียดเชิงคุณภาพ จากประชากรจำนวน 147 คน จึงทำการสุ่มตัวอย่างประชากรเพื่อทำการศึกษา โดยมีลำดับขั้นดังนี้

- 1.1 จัดโรงเรียนเป็นรายอำเภอ
- 1.2 จำแนกโรงเรียนในแต่ละอำเภอเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก
- 1.3 จำแนกโรงเรียนในแต่ละขนาดของแต่ละอำเภอออกเป็น 2 ประเภท คือโรงเรียนที่ตั้งอยู่ไกลอำเภอ และโรงเรียนที่ตั้งอยู่ใกล้อำเภอ
- 1.4 จัดกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในแต่ละประเภทมาประเภทละ 1 โรงเรียน

โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวนกลุ่ม
ตัวอย่าง 28 โรงเรียนดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ในการสัมภาษณ์ จำนวนตามขนาดและที่ตั้งของ
โรงเรียนในแคว้นอำเภอ

อำเภอ	ขนาดของโรงเรียน												รวม
	ใหญ่				กลาง				เล็ก				
	ไกลอำเภอ		ใกล้อำเภอ		ไกลอำเภอ		ใกล้อำเภอ		ไกลอำเภอ		ใกล้อำเภอ		
	N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	
เมือง	7	1	1	1	3	1	2	1	5	1	9	1	6
ปากเกร็ด	2	1	2	1	3	1	3	1	4	1	13	1	6
บางกรวย	-	-	1	1	2	1	2	1	11	1	11	1	5
บางใหญ่	-	-	-	-	1	1	1	1	9	1	9	1	4
บางบัวทอง	-	-	-	-	1	1	1	1	6	1	13	1	4
ไทรน้อย	-	-	-	-	1	1	-	-	3	1	20	1	3
รวม	9	2	4	3	11	6	9	5	38	6	75	1	28

2. เครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มี 2 ชนิด

2.1 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง มี 2 ลักษณะ คือ

2.1.1 แบบตรวจสอบรายการ (Check list)

2.1.2 แบบคำถามปลายเปิด (Open - ended)

2.2 แบบศึกษาข้อมูลจากเอกสาร เป็นแบบบันทึกที่มีแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูล จากเอกสารต่าง ๆ ของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการจัดการนเทศการศึกษาภายในโรงเรียนอันได้แก่ บันทึกการประชุมประจำเดือนและการประชุมทางวิชาการ

โครงการหรือแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน สมุคิเทศการศึกษา สมุคิเยี่ยม ซึ่ง
เครื่องมือหรือรายการที่กองการจะศึกษา และของว่างสำหรับบันทึกรายละเอียด
ของข้อมูลที่ไ้จากการศึกษา

3. การจัดทำเนื่งการกับข้อมูล นำข้อมูลที่ไ้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร
โรงเรียน และจากการศึกษาเอกสารของโรงเรียนมาวิเคราะห์ โดยการวิเคราะห์
เนื้อหา แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอข้อมูลใน
รูปตารางประกอบความเรียง

สูตรการหาค่าร้อยละ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนเนื้อหาที่ไ้จากการสัมภาษณ์} \times 100}{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง}}$$

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนเนื้อหาที่ไ้จากการศึกษาเอกสาร} \times 100}{\text{จำนวนโรงเรียนที่ศึกษาเอกสาร}}$$

การสรุปอภิปรายในชั้นที่จะทำให้ทราบถึงกระบวนการจัดดำเนินการนิเทศการศึกษา
ภายในโรงเรียน รายละเอียดของปัจจัยที่โรงเรียนกองการ และปัญหาอุปสรรค
ในการจัดดำเนินการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยทั้ง 2 ตอน สรุปได้ดังแผนภูมิใน(ภาคผนวก)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลส่วนที่เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ส่งและเก็บรวบรวมด้วยตนเองทั้งหมด
โดยมีจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืนเท่ากับคือมีจำนวน 147 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด จำนวนแบบสอบถาม สามารถจำแนกตามขนาด และที่ตั้งของโรงเรียนได้ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ที่ตั้งไกลอำเภอจำนวน 10 ฉบับ และที่ตั้งไกล อำเภอ จำนวน 3 ฉบับ

โรงเรียนขนาดกลาง ที่ตั้งไกลอำเภอจำนวน 11 ฉบับ และที่ตั้งไกล อำเภอ จำนวน 9 ฉบับ

โรงเรียนขนาดเล็ก ที่ตั้งไกลอำเภอจำนวน 67 ฉบับ และที่ตั้งไกลอำเภอ จำนวน 47 ฉบับ

ข้อมูลส่วนที่เป็นแบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสารของโรงเรียน ผู้วิจัย ดำเนินการสัมภาษณ์และศึกษาเอกสารของโรงเรียนด้วยตนเองทั้งสิ้น จำนวนผู้ให้ การสัมภาษณ์ 28 คน และโรงเรียนนี้ทำการศึกษาเอกสาร จำนวน 28 โรงเรียน ซึ่งจำแนกตามขนาดและที่ตั้งโรงเรียนได้ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ที่ตั้งอยู่ไกลอำเภอ 2 โรงเรียน และที่ตั้งอยู่ไกล อำเภอ 3 โรงเรียน

โรงเรียนขนาดกลาง ที่ตั้งอยู่ไกลอำเภอ 6 โรงเรียน และที่ตั้งอยู่ไกล อำเภอ 5 โรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก ที่ตั้งอยู่ไกลอำเภอ 6 โรงเรียน และที่ตั้งอยู่ไกล อำเภอ 6 โรงเรียน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้งที่เป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบศึกษา เอกสาร ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของทางด้านการนิเทศการ ศึกษาและการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน แล้วรวบรวมรายละเอียด จักผนวกรวม

ประเด็นสำคัญที่จะกำหนดเป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสาร

2. สํารวจและศึกษาเอกสารทางวิชาการที่มีบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำเป็นงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนที่โรงเรียนประถมศึกษาจัดทำขึ้นในช่วงปีการศึกษา 2527 เพื่อกำหนดประเภทของเอกสารและประเด็นสำคัญที่จะต้องทำการศึกษา

3. สร้างเครื่องมือฉบับชั่วคราวขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

4. นำเครื่องมือที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขในด้านความถูกต้อง ตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในการใช้ภาษา

5. นำเครื่องมือที่ได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โค้ดเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย